

Brødremenighedens Danske Mission – BDM

Danish Moravian Mission

Ydre Missions Hus - Nørregade 14 - 6070 Christiansfeld

tel. 0045 7456 2233 – mail: bdm@dmr.org - web: www.bdm-dk.dk

Knud Elmo Knudsen, missionær i Kipili, Tanzania, skriver:

2. september 2008

Opholder mig i øjeblikket i Mpanda på en uges evangelisationstur med Kibona (præsten her) og har fået tid til at skrive lidt, så jeg håber at blive færdig med den sidste måneds oplevelser inden jeg vender tilbage til Kipili.

Den 4. aug. lagde vi ud fra Kipili efter tilladelse fra immigrationen i Kirando – det skulle senere vise sig at være en fejl. Med på båden var 3 præster, fire evangelister, fire fra kvindearbejdet, tre volontører, min driver Nemes og jeg selv. Vi anløb Moba efter kun 8 timers sejlads og blev modtaget med fest på strandbredden af menigheden og mindre festligt af de lokale myndigheder. Efter en times tur på immigrationskontoret og et afbræk i festlighederne, blev vi ført i syngende, dansende optog den ene kilometer gennem byen til kirken i Kituku (den bydel af Moba hvor menigheden har sit arbejde). Her var sket store forbedringer siden sidst; kirken var nypudset og kalket ind- og udvendigt, så den fremstod med en virkelig flot finish – utroligt hvad de kan bygge af mudder. Skolen var nybygget med fire pænt store klasselokaler, der til daglig husede 460 elever fra 1. – 6. klasse. En orden som ikke ses i Tanzania prægede hele byggeriet.

Alle blev bænket og modtagelsesceremonien begyndte. Menighedens fire kor gjorde deres til at det blev så festligt som muligt. Efter præsentation og velkomst, var tiden inde til at stille filmudstyret op så vi kunne være klar inden mørket satte ind. Det sørgede det ene kor for, så jeg ikke behøvede at bekymre mig om det – en dejlig befrielse – så jeg kunne koncentrere mig om min egen næringsvej; ris, fisk og te.

Vi overnattede som sædvanligt på strandbredden nede ved båden og næste morgen var tiden til færdiggørelse af vores visa mm samt at aflægge besøg hos amtsborgmesteren oppe på bjerget. Til det formål havde vi lånt det stedlige parlamentsmedlems bil med chauffør (han var i familie med evangelisten i Zongwe), så mens de lavede papirarbejdet på immigrationen, fik vi foretræde for den øverste i kommunen, hvor vi fremlagde vore planer for kommende kirke og skolebyggeri og bad om hans tilladelse til at kunne fortsætte uhindret. Vi blev budt velkommen med samt vore planer og skulle bare sige til når vi startede, så vi kunne få dokumenter på fritagelse for skat og afgift på det byggemateriale, vi indførte. Tilbage på immigrationskontoret fik vi vore pas udleveret og et 14 dages visum til at evangelisere samt en lovning på endnu en uges tillæg gratis, når vi vendte tilbage fra Kalemie. Det meste af dagen var nu gået og sidst på eftermiddagen holdt vi friluftsgudstjeneste, hvorefter vi gjorde os klar til næste dags sejlur til Kalemie.

Vi fik særlig tilladelse af kystpolitiet til at tage af sted allerede kl.7 morgen – også det er et papirarbejde uden lige, samt navneopråb når man entrer båden. Efter 11 timers sejlads nåede vi Kalemie, hvor nogle kirkeældste ventede os på molen sammen med myndighederne for politi, told, sundhed og immigration – man føler hver gang at man løber spidsrod, og der bliver herset og kommanderet med folk, som var de kvæg. Efter en times parlamentaren og udlevering af div. dokumenter kunne vi sejle videre hen til den ene af de små menigheder, der var etableret ved flodmundingen til den eneste flod, der leder vand fra Tanganyikasøen. Pas og dokumenter ville vi få udleveret igen ved afrejse 3 dage senere.

Kalemie er en meget stor by og dækker et enormt område. Der var planlagt friluftsgudstjenester og film tre forskellige steder i byen, så vi måtte benytte os af de stedlige minibusser for at transportere os fra sted til sted – alligevel fik vi gået mange kilometer. Menighederne var små og splittede efter den forrige formands uheldige indblanding, men det lykkedes os at få bragt orden og samhørighed inden vi forlod byen, så håbet om samarbejde og vækst er der. Til friluftsmøderne og filmforestillingerne mødte der hver gang flere tusinde, så interessen var der også.

Kalemie er stadig meget præget af krigen, og selv om det er en virkelig storby, virkede den mere tilbagestående end Moba. Vi fik hilst på distriktsguvernøren og de forskellige chefer for politi og kirke, som havde til huse i store nedslidte, politibevogete strandpromenadevillaer, og også her fik vi en god modtagelse og lovning på fremtidig accept og samarbejde. Under vort ophold i Kalemie stødte Kanonge, kirkens næstformand, til os; han kom på afbud fra formanden, Tshimanga, og skulle deltage i turen hele vejen ned langs kysten for at se det arbejde, der var kommet op at stå. Da tiden for afrejse nærmede sig blev vi forsinket, da vore dokumenter ikke som lovet var returneret os. Det betød at vi først kom af sted sidst på eftermiddagen, og sammen med de motorproblemer, der kom til, først med vand i benzinen og senere med en udsat cylinder, bevirkede det, at vi først anløb Tembwe kl. 23. Det gav visse komplikationer med myndighederne der, men vi fik i første omgang lov til at slå teltene op langs søen.

Næste morgen måtte vi møde for den stedlige kommandant og forklare os og vort forehavende. Han var mentalt krigsskadet og betragtede os som indtrængende fremmede. En dårlig begavet person som havde fået en magtposition, han ikke havde evner til at bestride. Efter en hel masse kritik af udlændinge mm blev vi sendt af sted med den besked, at vi godt kunne blive, men skulle betale 100\$ for hans velvillighed. Jeg svarede at vi ikke ville betale så meget som en shilling, så hvis han ikke ville have os så tog vi bare videre – vi fik lov at blive.

Vi holdt friluftsmøde om middagen og eftermiddagen og aldrig har jeg oplevet børn så aggressive mod hinanden som i den landsby. De kunne simpelthen ikke tåle hinanden, og hele tiden måtte vi dæmpe dem ned, fordi de brugte den mindste lejlighed til enten at hakke på hinanden eller slås – og det helt fra de små, som stavrede omkring. Krigen sætter sine spor også hos den opvoksende generation. Til aftenens forestilling mødte alt hvad der kunne krybe og gå, og jeg skønnede løseligt omkring 5000 mennesker. Da vi den følgende formiddag forlod byen tog vi afsked med en flok på 40 mænd og kvinder, der ville starte en menighed.

Vi ankom til Mpala med en dags forsinkelse. Mpala var den by, hvorfra 'de hvide fædre' bragte kristendommen til det vestlige Tanzania. Der var et enormt klosterprojekt, som nu kun bebos af to pater. Forfaldet prægede de engang så smukke bygninger fra forrige århundrede, og det eneste, der stadig var i brug, var den store katedral og et hus til beboelse for de to unge pater, som drev lidt skoleprojekt i de omgivende landsbyer. Det påstås at være den ældste kirke i Congo, hvilket nok er tvivlsomt. Hele komplekset samt lignende kirkebygninger på Tanzaniasiden (Karema, Utinta, Kipili og Kala) blev bygget i en periode på kun 10 år (1880-90). Bygningsarbejdere var frikøbte slaver fra de transporter, der stadig gik til Arabien fra det indre Congo, selv efter at slavehandelen officielt var ophørt. Vi blev godt modtaget både af politiet og befolkningen og kunne rejse derfra efterladende en menighed på 35 mænd og kvinder.

Næste dag gik det videre til Kapakwe ikke så langt fra Moba. Nu var vi atter sammen med en af de gamle menigheder og væksten i tilgang af unge og børn var ikke til at tage fejl af – et håb for yderligere udvikling. Pga. forsinkelsen valgte vi at springe den næste menighed Kinzungi over og fortsætte til Kituku. Kinzungi var trods god støtte fra Kituku gået kraftigt tilbage pga. evangelistens dårlige moral; det sker desværre ind imellem og kræver en ekstra indsats fra præstens side. Vi havde et møde med de ældste derfra, og har håb om, at den retter sig igen.

Den følgende morgen blev vi transporteret op til en landsby, Kala, på ladet af en lastbil – to timer hvor man står op som sild i en tønde og klamrer sig fast til et gitter giver lidt krampe i hænderne, og man skal hele tiden finde en ny måde at holde sig fast på for ikke falde af på den humplede vej. Vi nåede godt frem, men blot for at se, at det arbejde, der tidligere på året var blevet gjort af koret fra Kituku, var gået kraftigt tilbage pga. stridigheder i menigheden. De nye menigheder er meget svage og trænger virkelig til støtte og rådgivning, men ofte er det ikke muligt, da afstandene er store og midlerne små. Da koret havde været deroppe for at evangelisere havde de gået 7 timer frem og 7 tilbage. Men også her forlod vi menigheden med håb om, at den ville rette sig og begynde at vokse igen. På vejen tilbage til Kituku var vi omkring menigheden i Kasangu – der var ikke rigtig sket noget siden sidst og evangelistens mange løfter og ord bygger hverken menighed eller kirke. Der blev lidt brok, da vi skulle af sted uden først at have vist film, så jeg måtte tale lidt hårdt til evangelisten, som umærket godt kendte programmet, og derfor ikke kunne tillade sig at sætte menigheden op mod os ved at bruge upassende kneb. Næste år kunne han få lov at arrangere kørsel,

og jeg ville komme og vise film og forventede at se kirken færdig, for selv om han havde rapporteret, at alle mursten var klar til byggeriet, var de stadig ikke at se. Jeg bryder mig ikke om at sige den slags ting til folk, men somme tider er det nødvendigt at skære igennem, hvor vi eller kunne parlamentere i flere timer som katten om den varme grød, eller på afrikansk som sjakalerne omkring løvernes bytte.

Da vi ankom til Kituku skulle der vise sig at andre sjakaler var dukket op. Vi fik besøg af en immigrationsofficer som desværre måtte oplyse os, at vores tid for visa var udløbet, og at vi var nødt til at forny med en uge for at kunne blive. Det ville blive i alt 320\$ som endda var nedsat pris, fordi vi var i kirkens tjeneste. Vi henholdt os til, at vi ved indtjekning havde fået lovet den ekstra uge gratis. Desværre havde det ikke været chefen selv, men en underordnet, som havde lovet det, og chefen følte sig ikke bundet af en underordnetes løfte, selv om han havde overværet samtalen. Jeg bad folk om at gøre sig klare til afrejse, da jeg ikke kunne acceptere det og ikke ville betale bestikkelse. Mens alle disse forhandlinger stod på, havde Zongwe kontaktet sin fætter, parlamentsmedlemmet, som tog kontakt til immigrationschefen. Vi fik at vide vi bare skulle tage det roligt og alt var smil og lutter venlighed, da vi næste dag efter gudstjenesten tog afsked med myndighederne for at sejle videre med alle papirer i orden.

Efter middagen pakkede vi atter alt vores grej i båden og sejlede sydpå for at nå Mulunguzi. Vi blev festligt modtaget og ført op på bytorvet, som var festligt pyntet med blomsterranker og palmegrene. Her ventede en masse mennesker på at hilse os velkomne. Samme plads blev brugt til næste formiddags friluftsgudstjeneste, hvor der var mindst 1000 mennesker samlet. Korene fra metodistmenigheden og et par andre bidrog til at gøre det hele mere festligt. Menigheden her viser god vækst og fremgang. De har fået fat på en stor grund centralt i byen og tæt ved søen, hvor de allerede har fået lavet de fleste mursten til kirken, som vil stå færdig inden regnen sætter ind. Ydermere har de fået lovning på en udvidelse af grunden til det kommende skolebyggeri, så der er ingen tvivl om at menigheden også her er velanskrevet hos de lokale.

Turen fortsatte til Kansenge, hvor vi efter en lignende modtagelse blev ført op til evangelistens hus og en nybygget stråkirke lige ved søbredden. Det var dejligt at opleve den orden, der herskede over både ledelsen af menigheden og de omgivelser, vi befandt os i. Vi er allerede ved at forberede evangelistens vikar, da Augustino (evangelisten) gerne skulle på bibelskole næste år – vi skulle nødtigt have at han vender tilbage til et tom kirke, når han er færdig med at læse. Også her er kirken blevet godt accepteret og høvdingen har stillet 4 ha jord til rådighed for kirke og skolebyggeri, mod at få en mobiltelefon. Det må siges at være et ret beskedent ønske, så det er allerede opfyldt.

Fra Kansenge fortsatte vi til Liombe. Også her blev vi pænt modtaget om end ikke så overdådigt som de andre steder. Menigheden holdt sig stadig og havde fået bygget en lille kirke. Det var en af de største landsbyer, da jeg første gang besøgte Congo, men i dag er den svundet ind til under det halve. Folk flytter derfra i angst pga. trolldom. Man påstår at stedet er forhekset og mange af husene står nu tomme - også den før så driftige torveplads står næsten spøgelsesagtigt med gabende tomme boder - kun et par enkelte boder er tilbage for at vise, at der stadig er liv. Både ved friluftsmødet og filmforestillingen var det tydeligt at mærke nedgangen; forhåbentlig vil vores menighed kunne være med til at ændre lidt på disse forhold.

Igen fik vi en overvældende modtagelse i Zongwe (Kasaba Bay). Så storslået som nogen konge. Sidste år var det med deltagelse af tre andre menigheder, men selv om de denne gang var alene var velkomstscenen ikke mindre. Menigheden var i stedet vokset og væksten kunne både ses og mærkes. Kirken var færdigbygget og havde fået bliktag. Som den lå der på et lille næs tæt ved søen kunne den ses fra alle sider og være til vidnesbyrd ved sin blotte tilstedeværelse.

Næste dag tog vi videre til Kizike, hvor vi blev modtaget næsten lige så storslået. Desværre blev festlighederne også her afbrudt af immigrationsmyndighederne, som skulle have deres papirarbejde overstået først. Det tog en times tid inden vi kunne slutte os til gruppen igen og fortsætte festlighederne. Også her sporedes vækst og fremgang, så næste gang står kirken sikkert færdig når vi kommer.

Rejsens sidste mål var en ny menighed, Kapoka et par timers sejlads fra Kizike. Også her var tingene sket hurtigt og et stort ungdomskor var kommet op at stå. Problemerne med immigration gentog sig, og modtagelsesceremonien blev afbrudt for at tilgodese myndighederne. Man havde bygget en midlertidig stråkirke, men grunden til den nye kirke på ca 1 HA var stillet til rådighed af den stedlige høvding, så arbejdet med at lave mursten vil komme i gang i nær fremtid.

Overalt holdt vi friluftsmøder med god tilslutning og den samlede seerskare til 'Jesusfilmen' kom over 30.000 mennesker i løbet af turen. Da vi tog afsked med menigheden i Kapoka om aftenen sejlede vi tilbage til Kizike for at overnatte der, så vi kunne være klar til at sejle hjem den følgende morgen. Om aftenen holdt vi en afskeds andagt for at få sagt ordentligt farvel og takket af dem der havde fulgt os hele vejen. Vi havde lejet en påhængsmotor og båd i Moba så koret og præsten, der havde slidt sammen med os i alle tre uger, ikke skulle gå den lange vej tilbage til Moba. Tidlig næste morgen fik vi teltene pakket sammen, og efter 'folketællingen' satte vi over søen for fire timer efter at nå velbeholdne til udgangspunktet Kipili. Endnu et kapitel var afsluttet i den minimission, der udgår fra Kipili. Et nyt sogn på den anden side af søen har vist sig i stand til at overleve, og med den tilgang der løbende er til menighederne, har den allerede overgået modersognet Kirando i antal medlemmer i de kun fire år det har bestået. Tendensen tegner stadig til en fordobling af medlemsskaren pr år, så når vi atter kommer derover til næste år vil der være op mod 1000 voksne medlemmer.

Nu skulle alt være godt – vi var tilbage i det velordnede Tanzania efter ca. 550 km sejlads og var undsluppet de 'slemme' immigrationsmyndigheder i Congo – men noget andet skulle vise sig. Allerede søndag eftermiddag tog jeg til immigrationen i Kirando for at melde vores ankomst og få vores pas stemplet og nye visa til volontørerne. Besværlighederne begyndte, da jeg fik at vide, at vi ikke kunne få dem nu, men måtte komme igen næste morgen.

Vi pakkede alt, og bilen var fyldt med passagerer, som skulle med tilbage til Sumbawanga og syge som skulle til Namanyere, da vi næste morgen kørte forbi immigrationen for 'lige' at få vores pas. Det blev til 4 timers forhør og rapportskriverier. Det blev gjort os klart, at vi havde gjort noget meget ulovligt ved at sejle ud fra og igen anløbe Kipili. Efter flere telefoniske samtaler med den overordnede i Sumbawanga blev min opholdstilladelse inddraget, og jeg fik besked på at møde hos chefen i Sumbawanga den følgende torsdag. Allernådigst gik han med til, at de andre fik deres pas tilbage og fik nye visa, så de ikke skulle rejse tilbage til Congo. Jeg holdt på, at jeg var i god tro, da jeg havde kontaktet immigrationen før vores afgang, og at alt var aftalt med den officer, som var til stede den dag, også mht. at bruge Kipili som ud- og indrejsehavn. Jeg skal gerne indrømme at det gav mig lidt kolde fødder trods varmen, og jeg begyndte så småt at forestille mig selv som udvist af Tanzania og som en 'måske' missionær i Congo i stedet.

Da dagen oprandt, bad jeg formanden Simae om at ledsage mig til chefen for immigrationen, så han kunne overvære vores samtale. Jeg havde gjort mig bekymringer uden grund, for vi blev modtaget med største venlighed, og min forklaring blev accepteret uden forbehold - fik endda rosende bemærkninger for det engagement, der blev gjort i Kipili gennem kirken. Det, der så ud til at blive en dårlig dag, vendte sig til at blive noget, jeg i stedet kunne glæde mig over.

I Sumbawanga ventede Thomas, Marie, Josefine og Agnethe, som skulle med til Kipili som volontører. De fik således et utilsigtet, forlænget ophold i regionshovedstaden, da vi først kom af sted torsdag eftermiddag, men det affandt de sig med. Det gav dem også mulighed for at besøge børnehjemmet og bibelskolen, samt surfe lidt mere på internettet, inden de skulle ud i ødemarken og nøjes med sms'er. Desværre var rektor på Secondaryskolen ikke hjemme, så vi kunne ikke få en aftale i stand med ham. Jeg regner med, at de selv har ordnet det, når jeg kommer tilbage efter denne tur til Mpanda. Hele søndagen tilbragte vi ovre på skolen, hvor KFS holdt afskedsfest for de ledere, der går af, så lidt indblik fik de i forholdene derovre.

Jeg har nu været rundt i seks landsbyer her i Mpanda sogn, hvor vi alle steder har holdt friluftsmøder, seminarer og filmforestilling. Alle steder har det været første gang 'Jesusfilmen' har været vist, så vi har ikke kunnet klage over publikums lydhørhed, selv om der ind imellem forekommer at jeg sidder i nærheden af nogen som føler sig forpligtet til at kommentere alt, hvad der bliver sagt – vi må håbe på, at det ikke ødelægger oplevelsen for de andre seere. Lydhørheden under film eller

møder kan dog ikke nær sammenlignes med den, vi har mødt i Congo. Landsbyen i går aftes er befolket af wasukumaer, som er flyttet hertil fra Mwanzaområdet og ernærer sig forholdsvis ved risdyrkning og kvæghold. Området var tidligere et guldgraverområde og kineserne er ved at genetablere en tidligere guldmine som i sin tid var årsagen til at man byggede en jernbane fra Tabora til Mpanda. Jeg opfordrede præsten til at udvide evangelisationsarbejdet her og få bygget en kirke, da wasukumaerne som helhed er en overset gruppe i forkyndelsen.

I aften sidder jeg i Kibo, en landsby en halv times kørsel fra Mpanda og viser film. I formiddags havde jeg et tre timers seminar om tro for kirkelederne i Mpanda, og i morgen skal jeg prædike der ved begge gudstjenester, hvorefter vi tager til en landsby sydpå for at holde friluftsgudstjeneste og vise film. Igen må jeg glæde mig over det privilegium det er, at kunne få lov til at være med til at åbne folks øjne for evangeliet. Vi har haft en ung mand med som prædikant – en ivrig og brændende fyr, som skælder ud og fordømmer. Ham skal jeg have snakket med inden jeg tager af sted igen; jeg skal gerne have ham til at forstå, at folk udmærket kender deres dårlige sider, men mangler at finde vej ud af dem. I sådanne tilfælde går det op for mig, hvor lidt de egentlig forstår af det skrevne ord og især evangeliet – at det er et kærlighedens budskab om frihed og frelse, og ikke et budskab om lænker, lov og dom og fortabelse. Jeg håber, jeg får åbnet hans øjne, for han er en blændende taler.

Med kærlig hilsen
Knud E. Knudsen